Ar pascha wisuschehliga augsta Keisara wehlschanu.

Makfa ar peesuhtischanu par pasti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 rbl. 75 kap.
bes Peelikuma: par gadu 2 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu 1 „ 40 „
bes Peelikuma: par ½ gadu 1 „ — „

Makfa bes peesuhtischanas Rigâ:
Ar Peelikumu: par gadu 1 rbl. 75 kap.
bes Peelikuma: par gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu — „ 90 „
bes Peelikuma: par ½ gadu — „ 55 „

Mahjas Weesis.

Mahjas Weesis teek isdots festeenahm no plkst. 10 sahkot.

Makfa par sludinaschanu: par weenas flejas smalku rakstu (Petit)-rindu, jeb to weetu, ko tahda rinda eenem, makfa 5 kap.

Redakzija un ekspedizija Rigâ, Ernst Plates bisschu- un grahmatu-drukatawâ un burtu-leetuwê pee Petera basnizas.

32. gada-gahjums. — Mahjas Weesis isnahk weenreis pa nedeku.

№ 10. Sestdeen, 7. martâ. 1887.

Mahjas Weesi ar Peelikumu war pastellet un sludinajumus nodot Rigâ, pee Petera basnizas. Bes tam „Mahjas Weesi" war wehl pastellet bes daudz peenemschanas weetahm Peterburgas un Jelgawas Ahr-Rigâ un Sarkandaugawâ, wehl zitâs pilsehtâs, kâ: Lehsis: Grahwel un Peterson k. bodês; Walmeerâ: E. G. Trey k. bodê; Walkâ: M. Rudolff un Paulin k. bodês; Rujenê: J. Alksne k. grahm.-bodê; Limbaschôs D. Uhder k. bodê; Jelgawâ: H. Allunan un Besthorn k. grahm.-bodês; Bauskâ: J. Beckmann k. grahm.-bodê; Kuldigâ: Besthorn k. grahm.-bodê; Wentspilî: M. Ries k. grahm.-bodê; Leepajâ: Ukstin k. grahm.-bodê; Tukumâ: Baumann k. grahm.-bodê; Talsôs: H. Tow k. grahm.-bodê un bibliotekâ un Wolontschewski k. grahmatu-bodê; Kandawâ: Jaegermann k. weesnizâ; Sabilê: Ginter kga weesnizâ. Tad wehl „Mahjas Weesi" war apstellet pee saweem zeen. draudses mahzitajeem, skolotajeem un pagasta skrihwereem, kurus mihli luhdsu, tahdas apstelleschanas laipni peenemt.

„Waldibas Wehstnescha" sinojums.

Peterburgâ, 4. martâ. „Waldibas Wehstnesis" issludina schahdu Waldibas issinojumu: 1. martâ, pulkst. 11 preeksch pusdeenas uz Newski prospekta apzeetinaja 3 Peterburgas uniwersitetes studentus, pee kureem zaurmeklejot atrada sprahgstoschas bumbas. Apzeetinatee atsinahs, ka peederot pee slepenas noseedsigas sabeedribas. Leetas pratejeem ismeklejot, israhdijahs, ka pee wineem atrastâs bumbas pilditas ar dinamitu un swina lodehm, kurâs bij strichnins eekschâ.

Tahlak „Wald. Wehstn." sino, ka Kaisaru Majestetes kopâ ar Keisara nama lozekleem 1. martâ pulkst. 2. pehz pusdeenas Petera-Pawila katedralê klausijuschees dwehselu mischas preeksch Deewa meerâ dusoscha Keisara Aleksandra II. Taî paschâ deenâ pulksten 2½ pehz pusdeenas Keisara Majestetes kopâ ar Tronamantineeku un ziteem behrneem pahrbrauza uz Gatschinu. 3. martâ Winu Majestetes bija weesibâs pee Leelknasa Wladimira un wakarâ aisbrauza atpakal uz Gatschinu.

Leelknass Konstantins Nikolajewitsch, kas nesen is Krimas bij te atbrauzis, wakar aisbrauza uz tureeni atpakal.

Tabakas monopola eeweschanai.

Kà muhsu lasitajeem buhs sinams, tad finanzministerijâ teek nodomats, eewest tabakas monopolu. Te nu daschs labs sewi jautahs, kas gan ir tas eemeslis schim jaunajam saimneezibas solim un kahdi buhs tee augli? Eemeslis nu ir uz tam peespeedoschs: Walsts eenahkschanas wajaga pawairot, lai Walsts waretu ispildit sawus kulturas usdewumus. Lihdz ar kulturas augschanu ari pawairojahs arweenu isdoschanas. Rodahs arweenu jaunas wajadsibas tahdâ tautâ, kas attihstibâ uz preekschu dodahs, summas, kuras lihdz schim preeksch skolahm isdotas, wairs nepeeteek, tautas garigâs wajadsibas prasa jaunu skolu zelschanu un tas makfâ naudu. Semkopis tschakli apstrahda sawu druwu un druwa atlihdsina wina puhlinus un darbu ar leelaku swehtibu, neka winsch to preeksch pascha wajadsibas war patehret, winsch pahrakumu jeb atlikumu gribetu ismainit ar ruhpneezibas fabrikateem (fabrikas isstrahdajumeem), ar tirgotaju prezehm, — bet labibas aisweschana ir par gruhtu uz flikteem zeleem. Te atkal Walstij jagahda par schoseju waj dselszeku buhweschanu — un tas makfâ naudu. Un par naudu atkal jagahda finanzministerijai. Schahdu naudas pawairojumu zere nu panahkt zaur to, kad Walsts weena pate nem tabakas fabrikaziju sawâs rokâs. Jo monopols nosihme to, ka kahds weens pats, katru zitu isnemot, drihkst is kahdas leetas sew pelnu eegubt. Schahdu eetaisi mehs jaw atrodam daschâs walstîs, par peemehru Franzijâ, Italijâ un Austrijâ. Schê tabakas isstrahdaschana tikai atrodahs waldibas eestahdês; tabakas pahrdoschana teek isdarita no zilwekeem, kurus waldiba schaîs weetâs nolikuse, un schee to dara par waldibas rehkinumu.

Wahzijâ firsts Bismarks raudsija 1882. gadâ eewest tabakas monopolu, bet walsts sa-eima jeb reichstags to atraidija ar 277 balsim pret 43 balsim. Tagad nu Peterburgâ „Beedribas 3. nodalâ preeksch Kreewu ruhpneezibas un tirdsneezibas weizinaschanas" tika schi leeta pahrrunata, kurai sinams, kà katrai leetai, ir sawi peekriteji un pretineeki. Kad nu schinî beedribâ par scho jautajumu sawas domas issazija leetas prateji, tad winu spreedumi ir eewehrojami; finanzministrim tee tikschot wehlak preekschâ likti.

Kà „Nowosti" sino, tad gandrihz wisi tabakas fabrikanti bija pret tabakas monopolu, tà p. p. kungi Mangubi, Skalkowsky, Ragosin, Spiess, Wirenius, tas weenigais, kas monopolam par labu runaja, bija Wojeikow kungs. Monopola pretineeki norahdija uz tam, ka zaur monopolu produkzija tikuse isnihzinata, tabakas fabrikanti postâ gahsti, tapehz ka wineem wajadsejis likwidet (makfaschanâ islihdsinatees). Waldibai wajagot ne masak par 10 milioneem rublu preeksch wisu tabakas eetaisu nopirkschanas; schmuguleschana (konterbandes weschana) tikschot uz ahreenu un eekscheenu weizinata; zena par tabaku tikschot augstaka, zaur ko tabakas pabruhkeschana (konsums) pamasinaschotees un tà tad ari eenemschanas, kuras Walsts sagaida, tapschot masakas. Tika ari uz tam norahdits, ka Turzija 30 gadôs (tik ilgi tur pastahw monopols) 14 prozentes pasaudejuse no sawa kapitala; ka Franzija tikai 25 gadus pehz monopola eeweschanas eesahkuse no tam (monopola) dabut eenemschanas. Papreekschu radahs pamasinajums eenemschanâs un tàpat tabakas audsinatawâs (plantaschâs), no 16000 hektaru uz pusi, 8000 hektaru (100 hektaru lihdsinahs gandrihz 1 kwadrata werstei). Tahdi paschi panahkumi bijuschi monopola eeweschanai Austrijâ-Ungarijâ, Spanijâ un Italijâ.

Weenigais, kas monopolam par labu runaja, bija, kà jaw minets, Wojeikow kungs; winsch zere, ka ar monopola eeweschanu beigschotees tabakas wiltoschanas un tàpat ari tee starpotaji, kuru skaitu winsch rehkinot uz 255,000 un kuri tad waretu kertees pee derigakeem darbeem. Pehz Wojeikow kunga domahm wajadsetu monopola pamata likumeem buht schahdeem: tabaku drihkst wisur audsinat, tikai audsinatawu jeb plantaschu ihpaschneekeem wajadsetu par kontrolles ustureschanu samaksat; wisa tabaka teek nowesta krona noguldítawâs.

Wojeikows domà, ka waldiba lehtaki pahrdoschot. Pehz augscham peemineteem peemehreem is Franzijas, Austrijas un Italijas mehs wina domahm newaram wis pilnigi tizet; jo ir jaw peedsihwoschanas likums, ka Walsts dahrgaki produzê par priwatu zilweku. Eenemschanu wairojums is tabakas akzises buhtu pehz muhsu domahm drihsaki panahkams zaur schihs akzises paaugstinajumu. Bandrolu un akzises pa-augstinajums muhs wismasakais pasargatu no mehginajuma, kam waretu buht loti schaubigi panahkumi.

Beigâs gribam saweem zeen. lasitajeem pasneegt ihsu pahrskatu par Kreewu tabakas fabrikaziju. Wina atrodahs schahdâs gubernâs:

Peterburgas gub. pahrgrosijums	no	3,700,000 r.*)
Chersonas gub.	„	„ 1,600,000 „
Maskawas gub.	„	„ 1,400,000 „
Widsemes gub.	„	„ 950,000 „
Kijewas gub.	„	„ 560,000 „
Jekaterinoslawas gub.	„	„ 550,000 „
Woroneschas gub.	„	„ 300,000 „
Saratowas gub.	„	„ 280,000 „
Charkowas gub.	„	„ 215,000 „
Besarabijas gub.	„	„ 270,000 „

Pokôs ir 18 tabakas fabrikas ar pahrgrosijumu no 2,455,600 rbl. Tabakas daudsums, kas katru gadu teek Kreewijâ pabruhkets, sneedsotees lihdz 1,300,000 pudu; tomehr rahdahs, ka schis skaitlis par masu. Kad peenemam, ka Kreewijai tikai buhtu 10 milionu tabakas pihpetaju un katram wajadsetu pa gadu 12 mahrzinas tabakas, tad jaw isnahktu kahdi trihs milioni pudu tabakas, lai winu wajadsibai peetiktu, tapehz war peenemt, ka katru gadu kahdi 1½ miliona pudu tabakas teek eeschmuguleti (bes tulles eewesti) is ahrsemehm.

*) Schee skaitli sihmejahs uz 7. gada desmitu.

Akzise par tabaku 1873. gadâ istaisija 10,926,000 rubku un ir beidsamâ gadu desmitâ zehluseh lihdz 20 mil. Zere, ka monopols scho eenehmumu biwkahrtigi pawairos, mehs to nedomajam.

Arn. P.

Politikas pahrskats.

Wahzija. Walsts sa-eima pehz ta, kad kara-spehka pawairoschanas preekschlikums bija pahrspreests un galigi peenemts, nodarbojahs ar tautas weetneeka Rikerta preekschlikuma pahrspreeschanu. Rikerts sawâ preekschlikumâ issaka, ka jauni walsts nodokli buhtu eewedami, zaur kureem segtu leelakas isdoschanas par kara-spehku. Jaunee nodokli buhtu schahdi: no wiseem, kureem eenahkschanas pahrak par 6000 marku, buhtu nemami nodokli no pus prozentes. Scho sawu preekschlikumu Rikerts zaur to attaisno, ka ari bagatneekam nodoklu sinâ janess kahds upurs preeksch kara-spehka pawairoschanas. — Pehz daschadahm pahrspreeschanahm Rikerta preekschlikums tika atraidits.

Zentruma wadonis Windthorsts ultramontanu awisê „Germania" lizis nodrukat isskaidrojumu par basnizas-politikas preekschlikumu, ar kuru tagad nodarbojahs Pruhschu kungu nams. Schi isskaidrojuma raksta beigâs Windthorsts saka tà: „Runâ esoscho preekschlikumu newar nekahdâ wihsê turet par kulturas kara likumu doschanas galigo zaurluhkoschanu. To wehl skaidraki redsam, kad ihsumâ sanemam to kopâ, kas no schihs likumu doschanas wehl atlizees." Tahlak runadams, Windthorsts saka, ka wehl daschas leetas pahrgrosamas un ispildamas, lai waretu runat no pastahwiga meera (starp katoku basnizu un laizigo waldibu Pruhsijâ).

Eekam par Wahziju beidsam runat, gribam wehl peeminet kahdas Wahzijas awises spreedumu par tagadejo politikas stahwokli. Grafs Herberts Bismarks (firsta Bismarka dehls), Wahzu ahrleetu walsts-sekretars, dabuja Kreewu Keisara dsimschanas deenâ Kreewu „Balto ehrgla" ordeni. Scho augsto pagodinaschanu wisi politikas wihri eerauga par swarigu politisku atgadijumu, kas esot jauna meera leeziba. Firstam Bismarkam, wina tehwam, jaw esot wisi Kreewu ordeni un winu zitadi newareja pagodinat, kà zaur to, ka wina dehlam dahwinaja augsto goda sihmi. Zik labi Firsts Bismarks sina schahdas usmanibas smalkumu zeenit, to winsch jaw peerahdijis Kreewijas schejeenas weetneekam, kà ari Kreewijas

Fetetons.

Semes trihzejuma atkahrtoschana Riwièrâ.

Kad 11. (23.) februarî weens no stiprakeem semes trihzejumeem, kahdu Eiropa jel kad peedsihwojuse, weenu dalu no Riwièras ispostija kahdus 2000 zilwekus apraka sem sagruhstoscho namu drupahm, tad wisa pasaule par to brihnojahs, ka dabas pehtneeks Rudolfs Falbs jaw pehrnâ gadâ nowembra mehnesî kahdâ preekschlasijumâ bija apsihmejis 10. (22.) un 11. (23.) februara deenas par tahm, kas semes trihzeschanas sinâ buhschot eewehrojamas. Sinams pehtneeka sinaschana tik tahlu newar sneegtees, ka waretu eepreekschu pasludinat tahs weetas, kur semes trihzejumi pastrahdaschot sawus aosta darbus; bet gan Falba sinaschana spehja eepreekschu pasludinat tahs deenas, kur semes trihzejumi atkahrtoschotees. Tà par peemehru Rudolfs Falbs tuhlit pehz semes trihzejuma no 11. (23.) februara bija teizis, ka 25. februarî (9. martâ) un 11. (23.) martâ trihzejumi atkahrtoschotees pee Riwièras, lai gan ne tahdâ stiprumâ, kà preeksch tam, jo pirmais trihzejums ir arweenu tas stiprakais un breesmigakais. Kà daudz no Falba senakeem eepreekschu pasludinateem semes trihzejumeem israhdijuschees par pateeseem, tà ari schoreis tas bija; kà winsch bija sazijis, tà ari semes trihzejumi atkahrtojahs. Schim brihscham ir tahdas sinas:

Mentone, 27. februarî (11. martâ). Schodeen pehzpusdeenas pulksten 3 un 10 sekundâs sche notikahs stipris semes gruhdeens, zaur kuru tika apgahstas netikai istabas leetas namôs, bet ari muhri daudzkahrt sagahsahs. Semes gruhdeens tika manits apgabalâ no Sawonas lihdz Nizas. Sweschineeki, kas usturahs Monakâ atronahs leelâs bailês.

Parise, 27. febr. (11. m.) Pehz sinahm, kas sche atnahkuschas, schodeen pehz pusdeenas pulksten 2 un 50 minutes Nizâ bija jauns semes trihzejums un proti no seemeku rihteem uz deenwidus wakareem. To paschu semes gruhdeenu ari eewehroja Kannê, Wentimillê un Diano-Marinâ.

Monte Karlo, 27. febr. (11. m.), pulksten 3 un 50. min. pehz pusdeenas. Zaur jaunu palehnu semes trihzinajumu, kas bija pawadits no nestipraka rihbeena, kà kad ar fraktsrateem jeb rospusku brauktu, tika leelas bailes sazeltas, tà ka is spehleschanas sahlehm spehletaji ismuka, ar selta naudu apkrautos galdus atstahdami. Kasino preekschâ sapulzejuschees weesi strihdahs, waj jauni semes trihzejumi wehl gaidami.

Riwièras eedsihwotaji apmeerinajahs; kad semes trihzejumi atkahrtojahs, tad tee reti ir saweenoti ar breesmahm, kahdas tika isdaritas no stiprakâ gruhdeena. Wismasakais tà mahza Falba mahziba par semes trihzinajumeem, kura atkal israhdijusehs par pateesu. (B. Tgbl.)

Blehdigs naudas wihrs.

Pee Walstsbankas kantora Warschawâ atrodahs tà nosauktà likwidazijas nodaka preeksch weikalu likwideschanas (makfaschanas islihdseschanas) un Poku bankas aprehkinajumeem. Pee Poku bankas tekoscho kreditu likwidazijas ne-ilgi atpakal israhdijahs truhkums no kahdeem 80,000 rubkeem. — Kad schis istruhkums tika atrasts, tad taî paschâ laikâ nosuda Poku bankas bijuschais eerehdnis Wladislaus Kerschs, kas beidsamâ laikâ bija Walsts bankas grahmatu wedeja palihgs Warschawâ un pa to paschu laiku bij nodarbojees ar daschadeem tirdsneezibas un ruhpneezibas darbeem. Warschawas tirgotaju ruhpneezibas wihru starpâ winam bija slawa, ka esot kreetnis finanzes (naudas) wihrs, kas strahdajot ar leelahm naudas summahm, lai gan pascham nebija pilns tuhkstotis rubku algas par gadu. Kad Kerschs wehl bija Poku bankas eerehdnis, tad winsch jaw bija ihpaschneeks no diwahm fotografiskahm eetaisehm, no weenas restorazijas, no weena pak-kambara un no weenas seku fabrikas, bet beidsamâ laikâ winsch dibinaja wehl sinisku un literarisku laikrakstu „Glos", kas reis pa nedeku isnahza, un kura isdewejs un redaktors winsch bija. Istruhkumu is likwidazijas nodakas sihkaki ismeklejot, dabuja sinat, ka wisa schi summa no eerehdna Kerscha ar laiku tikuse sanemta, kas bija no priwat zilwekeem bankâ noguldítos kapitalus isnehmis un to preeksch sawahm weikala darischanahm isleetajis. Kà leekahs, tad winsch ar wiltoteem paraksteem kapitalus is bankas isdabujis. Poku bankas pahrgrosiba padarija Kerschu darbeem gala un wina tirdsneezibas un ruhpneezibas darischanahm sahka truhkt kapitala, tapehz ka zaur Poku bankas peeweenoschanu pee Walstsbankas kantora beidsahs wina slepenee naudas awoti. No pehrnâ gada sahkot Kerscha weikali sahka sliktaki eet, tà ka winam wajadseja pastahwigi naudas aisnemtees, lai sawus weikalus waretu turpinat. Tomehr zaur nupat minetas aisnemschanas sadabutee kapitali nespehja notikumu nowehrst, kas zaur likwidazijas nodakas pahrraudsibu bija gaidams. Kad Kerschs redseja, kahds atklahjums winam draudeja, tad winsch raudsija sawus weikalus beigt un no kahdeem tirgotajeem un ruhpneekeem uz ihsu laiku kahdus 5000 rbl. aisnehmees, winsch aiszekoja is Warschawas uz ahrsemehm, pasi isnehmis preeksch sewis, kà Warschawas tirgotaja. Kad Kerscha aiszekoschana, (taisnibu sakot, wina aisbehgschana) is Warschawas tika sinama, tad polizija un teesas spehra wajadsigos sokus, lai winu dabutu rokâ; tomehr scheem puhlineem nebija nekahdas sekmes.

Zik lihdz schim zaur ismeklescharu peerahdijees, tad no Kerscha noblehdita summa sneedsahs lihdz 80,000 rubku, bet wehl naw wisi no wina wiltoti papiri rokâ un tà tad waretu schi summa wehl pawairotees. Paradus bes tam winsch wehl esot atstahjis 20,000 rbl. (Nowosti).

waldibai. Uf meera stahwokla eegrosischanu Eiropas politikas buhschanâ jaw tizis norahdits. Kreewija atturejahs, Bulgarijas leetâ eemaisitees un ta ir meera sihme. Ka ministru pahrgrosiba Italijâ tik labi beigusehs, ari pawairo zeribas uf meera ustureschanu. Tàpat kara spehka pawairoschanas preekschlikuma peenemschana weizinahs meera ustureschanu. Beidsot wehl peeminams, ka no Franzijas atnahzis uf Berlini slawenais firmais kanalu razejs Leseps, kas issazijis, ka Franzija gribot meerâ dsihwot ar Wahziju. Tik tahlu minetà awise, pehz kuras tagad zeribas uf meera ustureschanu stipri wairojuschahs.

Franzija. Ka generala Bulanschè'a zeenischana un eewehroschana ar katru deenu Franzijâ peenemahs, to peerahda kahda grahmatina, kas par winu sarakstita un Parisê isnahkuse. Grahmatinai tahds wirsraksts: „Generalis Bulanschè's, wina militariskàs un politiskàs dsihwes gahjuma wehsture ar 50 bildehm." Tad ir isnahkuse kahda zita grahmatina, kurai preekschâ bilde. Bildê redsams generalis Bulanschè's, kas weenâ rokâ tura sobenu un otrâ semes rulli jeb landkarti, kur ussihmeti Elsasa un Lotringi. Schis grahmatinai wirsraksts: „Tas ir, ko generalis Bulanschè's grib" (proti pawalstes Elsasu un Lotringus).

Kahdus wahrdus par Bulanschè'u sazijuschi, neatstahsim nepeeminetu, ka ari Franzijâ apdomigee politikas wihri wehlahs, lai meers tiktu usturets. Tà par peemehru Berschè, Parisê 1889. gadâ noturamàs pasaules leetu isstahdes generaldirektors, tureja pee departemental-komitejas sastahdischanas runu Bardo pilsehtâ. Schinî runâ winsch issazija sawu preeku par to, ka draudoschee mahkoni pee politiskàs debess sahkuschi isklihst, kas apdraudejuschi Eiropas meeru. Tad winsch issazija zeribas, ka nodomatà pasaules leetu isstahde palihdseschot meera darbus starp tautahm un walstim weizinat, tahs paskubinaschot uf sazensibu schahdòs darbòs un tam lihds meeru stipraki ustureschot.

Italija. Pilnigi nepahrgrosita isnahkuse Depretisa-Robilana ministerija if bijuschàs ministru pahrgrosibas. Depretis isskaidroja, ka winsch gribejis atsazitees no sawa amata, ja winam tautasweetneeku sapulzê nebuhtu balsu wairakums. Schahdu wairakumu winsch ari panahzis. Kad nahza pee balsoschanas, tad no wina pretineeku partijas usstahdità deenas kahrtiba tika atraidita ar 219 balsim pret 194 balsim.

Belgija. No tureenes nahk sinas, ka atkal daschàs weetâs strahdneeki atrahwuschees no strahdaschanas. Tà par peemehru pehz kahdas tureenas awises sinahm kahdi 2500 raktuwes strahdneeki if Monsas Wasmê, Paturaschas un Kowanas atstahjuschi darbu. Schee ari atklahti isteizot, ka wini tik ilgi nestrahdaschot, kamehr winu algas netikschot pa-augstinatas. Wini staigajot apkahrt un usaizinot zitus strahdneekus, lai tàpat no strahdaschanas atraujotees. Daschâs weetâs wineem esot ar saweem usaizinajumeem laimejees un tà tad baidotees, ka schahda atrauschanahs no strahdaschanas nepeenemot leelaku mehru. Kahda zita awise dabujuse pa telegrafu sinu, ka Henegawâ no strahdaschanas atrahwuschees 5000 oglu strahdneeku un 7000 akmenu strahdneeku.

Anglija. Helgolandes gubernators, ka kahda Hamburgas awise sino, wairak no Helgolandes jo eewehrojameem eedsihwotajeem pee sewis aizinajis, lai ar wineem waretu pahrrunat politisko stahwokli. Pehz gubernatora domahm warot katru brihdi izseltees karsch.

Publika un awises Anglijâ tagad ar ilgoschanos gaida no waldibas isskaidrojumu par to jaw awisês sinoto ustizibas lauschanu, kas Anglu juhras ministerijâ tika atrasta. Kahds schihs ministerijas kantorâ strahdadams sihmetajs Schatamâ, ar wahrdu Terri, nonehmis, kà tagad tas apstiprinajees, swarigus, noslehptus admiralitetes plahnus (sihmejumus). Papreekschu domaja, ka winsch tos pahrdewis Amerikanu suhtneezibai. Londones awises norahdija uf to atgadijumu, kur kahds Tiriks tika noteesats Sautseâ, tapehz ka bija atklahjis woj ispaudis admiralitetes noslehptos plahnus. Uf scho atgadijumu norahdidamas, Londones awises pagehreja, lai pret Terri ussahktu semes nodoschanas prahwu. Turklaht ari teek domats, ka Terri ne-esot tas weenigais juhras ministerijas eerehdnis, kas ahrsemes waldibahm pahrdewis sihmejumus waj plahnus par swarigeem juhras leetu isgudrojumeem. Bet no Amerikanu suhtneezibas puses teek leegts, ka wina Terri buhtu isleetajuse, lai dabutu kahdus apslehptus sihmejumus rokâ. To tad ari juhras leetu ministris lords Hamiltons apstiprinaja, bet pee tam tahdu sawadu isskaidrojumu dewa, kas klausitajus un zitus, kam schi leeta ruhp, padarija wehl jo sinkahrigus; proti Hamiltons sazija, ka walstslabumâ wajagot wehl kluſu zeest par to zilweku, kas admiralitetes noslehptos plahnus eeguhwis. Saka, ka tee daschadee jautajumi, uf kureem juhras leetu jeb marines ministris tà tumschi atbildejis, tikschot atjaunoti, lai widutaju un tahs waldibas wahrdus dabutu sinat, preeksch kuras tee strahdaja. Daschas awises apgalwo, ka winas sinot issinamàs waldibas wahrdu, un ari tahs wahrdu peemin. Bet Terri pats newar tahkaki tikt apgruhtinats kà tikai zaur to, ka winsch teek no deenasta atlaists, ja winsch nebija apswehrinats eerehdnis.

Amerika. Saweenoto Walstju senats tagad peenehmis likumu pret daudsseewibu Utaâ un to presidentam eesneedsis preeksch parakstischanas. Schi likuma swarigakee paragrafi ir tee, zaur kureem Mormonu-basnizas un Mormonu-atnahkschanas brihwibas teek atzeltas un pehz kureem teek pawehlets wajadsigos sokus spert, lai wisu Mormonu basnizai peederigo ihpaschumu, atnemtu, kas eeguhts pret pastahwoscheem Saweenoto Walstju likumeem. Zaur scho nosazijumu leela daka no Mormonu gruntsihpaschuma pahrees waldibas rokâs.

Wehstules un sinojumi.

(„Mahja Weesa" originalas korrespondenzijas.)

No Osolmuischas mums raksta: Pagahjuschais gads mums bija par daudſ skops wisadâ sinâ, ihpaschi naudas eenesoschee lini ir loti weegli, swara isnahkums ne-apmeerina. Ari tee, kas scho seemu zereja uf pelnas braukschanahm, sawâs zeribâs wihlahs, jo seema usnahza wehlu un pastahweja ihsu laiku, sneega wairs naw no janwara beigahm sahkot, laiks pastahw loti wehjainsch un auksts, baikojamees, ka schahds laiks neskahde seemas sehjai.

25. februarî 1887. g. Margers.

No Podbehrses (Nowgorodas gubernâ) mums raksta: Labs seemas-zelsch, pee mehrena sala mums pastahweja tikai kahdas peezas nedelas, ko uf janwara beigahm leetus no-ahrdija. Februarî wairak leetus un slapdrankis, ari daschâs deenâs bija 3 lihds 4 gradi siltums. Uf februara beigahm gan atkal sneega kahrtina usbira; bet to wehjisch no zeka grahwjòs nodsine. Uf labu seemas zeku mas wairs zeram.

Pee muhsu weetigeem eedsihwotajeem Kreeweem isgahjuschâ gadâ uf beigahm, baku sehrga sahka plosities; kas daschus nepeeauguschus nahwei par upuri nodewa. Bet lihds ar jaunu gadu schi negehliga sehrga ari muhsu Latweeschu masâs kolonijâs eebrukuse un nahwei upurus no muhsu widus israuj. Daudſ familijas tehwi apraud sawus behrnus — un pat jauneklus. — Weetigais Felschers gan peeteiza, lai satikschanos neturpina, ka tad sehrga ahtraki mitesees. Bet dselss trinahs gar dselsi un zilweks gar zilweku. Kad satikschanos atmestu pee familijahm, kurâs wisi sasirguschi, tad „tuwaku mihlestiba" muhsu starpâ pa wisam buhtu issudusê.

2. Martâ 1887. g. Zahnu Mika.

Eekschsemes sinas.

Papildu repartizijas nodokłu Widsemes gubernai 1887. gadâ jamatsa 87,000 rbł. Schi summa no Widsemes gubernas nodokłu sesijas, kà „Rig. Tagebl." dsirdejuse, tà isdalita: Rigas pilsehtas apgabalam jamaksà 69,600 rbł., Rigas aprinkim 2320, Walmeeras 1475, Zehsu 939, Walkas 1325, Terbatas 5323, Werawas, 700 Pernawas 3265, Wilandes 1593 un Sahmu salas 490 rbł.

Widrischi. (Lehdurgas draudsê.) Muhsu pagasts gan naw nekahds leelais, bet schi apkaime ir kreetni apdsihwota, jo ahrpagasti no wairak pusehm kà kihki eespeeschahs muhsu robeschâs. — Muhsu pagasta saimneeki wisi wehl ir nomneeki, jo wahjo gadu dehl pirkschana atlikta uf nahkamibu. Saimneeku stahwoklis naw nebuht apskauschams. Rets spehj nolihdsinat nomas terminus; wairakums dsihwo no muischas waldes labprahtibas, kura juht semkopjeem lihds. Un ir jaw ari prahtigaki. Kairs jaw grib labpraht maksat, paradneeks neweens negrib buht, un kad bija labaki gadi, tad jaw nebij ne waidu nedſ afaru, nedſ ari kahds suhdsetajs par truhkumeem, bet tagad saka un jasaka: kur nems, ka naw. — Muhsu draudsê ari ir „Labdaribas beedriba", kuras sehdeklis Lehdurgâ. Pehdejâ laikâ zehluschahs domas minetas beedribas sehdekli pahrzelt uf Widrischeem, preeksch kam esot daudſ eemesłu. Lehdurgâ minetai beedribai 1) jo tuwu konkurents „Straupes labd. beedriba", un 2) beedribas telpu ihre ir augsta (80 rbł.) un pee tam wehl japeedsihwo, ka „isrihkojumu" brihschòs telpas aukstas. Schis nodoms jaw buhtu isdarits, ja ween Widrischòs atrastos wajadsigas telpas. Ja nu mineta beedriba newaretu tikt pahrzelta uf schejeeni, tad buhtu gan laiks, ka widrischneeki paschi sahktu beedrotees uf jaunu dsihwi. Tihri ar noschehloschanu janoraugàs uf jauno pa-audsi, kura sawu brihwlaiku pa leelakai daksai pawada neleetigi. Saimes-tehwi kurn, ka gahjeji esot sabojati tikumòs. Juhs tehwi un preekschneeki, kureem jums jabuht nomodâ par lauschu dwehselehm, — gahdajeet saweem apakschneekeem brihwlaikâ derigu laika kawekli, darbineet lauschu garu, lai tas attihstàs, un tad, tizat teescham, jaunà pa-audse augs peemihlibâ pee Deewa un zilwekeem. — Preeksch kahdeem gadeem sche sastahdijahs „jautrais pulzinsch," kura mehrkis bij mahzitees dseedat un no pahri isrihkojumeem, kas tika isrihkoti, atlikuschos graschus isleetot bibliotekai. Bet lauschu nepeekrischanas dehl schis pulzinsch it drihs isklihda. Widrischòs peenahk pawisam 32 eksemplari laikrakstu, proti 11 eksemplari „Mahjas Weesis", 1 eks. „Baltijas Wehstnesis," 4 eks. „Balss," 1 eks. „Rota," 1 eks. „Austrums" un 14 eks. „Deenas Lapa," bet no scheem atkriht kahdi 10 eksemplari uf ahrpagasteem. Kahdus gadus atpakal tur tik bijuschi 5 awischu lasitaji." — Tik tahlu „Deenas Lapa," pehz kuras augschejo sinu pasneedsam. Mehs no sawas puses tikai waram preezatees, ka Widrischòs ar laikrakstu lasischanu mas gadu laikâ tà naigi uf preekschu gahjis.

Kursemes gubernas prokurors issino „Kurs. gub. awisê", ka, uf 2 nedelahm aisbraukdams atwalijumâ, winsch pa to laiku sawas amata darischanas usdewis gubernas prokurora beedrim, kolleginu-aseforam Klawinam.

Kurseme. Par tur nesen isdarito aklo un neredsigo lauschu skaitischanu „Kurs. Gub. Aw." lasam schahdus skaitlus: Kursemê pawisam 1312 aklu un neredsigu zilweku un proti 53 Jelgawâ, 29 Tukumâ, 24 Leepajâ, 20 Kuldigâ, 17 Wentspilî, 16 Jehkabmeestâ, 11 Bauskâ, 8 Jaunjelgawâ, 6 Grobinâ, 2 Aisputê un 1 Piltenê. Tik daudſ pilsehtâs. Aprinkòs atrodam minetus schahdus skaitlus: Kuldigas aprinkî 176, Talsu aprinkî 149, Aisputes aprinkî 140, Dobeles aprinkî 139, Grobines aprinkî 112, Jaunjelgawas aprinkî 107, Tukuma aprinkî 101, Wentspils aprinkî 99, Bauskas aprinkî 69 un Illukstes aprinkî 54. Uf 508 eedsihwotajeem nahk 1 aklis waj neredsigs.

Par krahschanas un aisdoschanas kasehm Kursemê lasam „Wald. Wehstn." schahdas sinas: Pehdigâ laikâ Kursemes gubernâ atklahtas loti daudſ krahschanas un aisdoschanas kases, kuras pee weetigeem eedsihwotajeem labâ slawâ. Mass kapitalistu skaits aug loti ahtri. Labibas zenas isgahjuschu gadu bija loti sliktas un bes krahschanas un aisdoschanas kases palihdsibas lauksaimneeki pa leelakai daksai buhtu bijuschi peespeesti pahrdot labibu par neeka zenahm. Isgahjuschu gadu tschetrds aprinkòs: Dobeles, Tukumas, Kuldigas un Talsu — atklahtas astonas kases no jauna. Preeksch tam bija jaw 37. Jelgawâ ir 3 kases; winu ikgadigais apgrosijums sneedsotees pee 15 milj. rubł. (D. L.)

Sirgu saglu albums. Pehdejâ laikâ ir wisahm pagastu un muischu polizejahm Kursemes gubernâ peesuhtits sirgu sagku albums, kurâ itin wisi lihds schim sakertee un teesas pahrraudsibâ stahwoschee sirgu sagli ir ussihmeti. Schinî albumâ ir atrodams bes scho sagku nobildejumeem un wahrdeem ari winu wezums, dsimuma weeta un katra tagadeja dsihwes weeta, kà ari, waj wehl tagad ik kursch stahw sem polizijas usraudsibas. Zaur schahdeem peesihmejumeem un usraksteem war tad ahtrakâ laikâ ik katru laundari dabut rokâ. Ja albuma skaitkeem ir redsams, ka Kursemê pawisam lihds 800 sirgu sagku, kas, protams, sastahw if daschadahm tautibahm, kà Tschiganeem, Schihdeem, Kreeweem, Latweescheem, Leischeem un Wahzeescheem. Ir isrehkinats, ka jaunakais sirgu saglis ir 17, un wezakais 78 gadu wezs. Zaurmehrâ nemot, wairako sirgu sagku wezums ir no 21 lihds 45 gadeem. Ir peedsihwots, ka wisa wesela Tschiganu familija, sastahwoscha if 11 personahm, ar sirgu sagschanu nodarbojahs, no weztehwa un wezmahtes lihds pat behrnu behrneem if abahm schkirahm. No droschas puses dsirdams, ka pehz schi albuma isnahkschanas un isdalischanas starp schejeenes eemihtneekeem sirgu sahdsibas jaw sahkuschas manami masinatees. (L. A.)

Jelgawa. Nupat ir isnahzis Jelgawas kurlmehmo skolas pahrskats par 1886. gadu. Skolai bij isgahjuscho gadu 50 skoleenu, proti 27 puiseni un 23 meitenes. No scheem 50 bija 34 if Kursemes, 12 if Widsemes un 4 if zitahm gubernahm.

Jelgawas Latweeschu beedriba 1. martâ notureja pilnu sapulzi, kur, ka if sludinajumeem bij redsams, apspreeda par beedribas nama pahrbuhwi. Schis jautajeens ir no swara neween Jelgawas latweescheem bet wisai tautiskai leetai Jelgawâ un winas apkahrtnê. Jelgawas apgabals peeder pee turigakeem Baltijas apgabaleem, bet kà par brihnumu tautiskâ leetâ manama wehl daudſ pusês remdeniba. Ka ridseneeki tautibas sinâ eewehrojamus sokus uf preekschu gahjuschi, par to wiss nopelns peeschkirams daschadahm latweeschu beedribahm. Bet beedribas, bes peenahkoscham telpahm mas spehj kopt attihstibu un tautiskas apsinas stiprinaschanu. Ar kahrtigahm scha laika wajadsibahm peemehrotahm telpahm Jelgawas beedribai buhs eespehjams jo sekmigi strahdat, un tadehl zerams, ka jelgawneeki un apgabala latweeschi wiseem schkehrsleem un tagadejeem knapeem laikeem par spihti netaupihs puhlinu nedſ upuru, preeksch schi tik teizama mehrka panahkschanas. (D. L.)

Is Brambergas. Jaw wairak gadus muhsu apkahrtni beedina kahds ahrprahtigs, pee Bramberges pagasta peederigs Sahmelis Kalninsch, daschadus ahrprahtiga darbus padaridams, kà sirgus sadurdams un daschahm mahjahm logus, durwis, lampas, akas windus, durwju brugus un krahsnis sagahsdams un sapostidams. Bet beidsamâ laikâ, nakti uf 24. februari, ir ahrprahtiga s Sahmelis Kalninsch loti leelu skahdi padarijis, Wehtrmuischas Wiltapu mahju saimneekam saplehsdams sirgu ganu buhdu, ssahrdidams ratus un kas wehl jo breesmigaki, nodausidams astonu sirga spehka lokomobilei wisus krahmus, skruhwes un grahdu rahditaju, tà pat ari smalkòs gabalòs sagreesdams lokomobile un Rustona-Proktora kukamàs maschinas apsedsamos dekus. Skahdi rehkina pehz darba prateju apspreeschanas ap 400 rubleem pee sadausitàs maschinas. (L. A.)

Leepajas Latw. labdar. beedribas pehdejâ komitejas sapulzê tika eezelti preekschneezibâ schahdi kungi: drukatawas ihpaschneeks M. Petersons (6. gadu) — par preekschneeku; akzises eerehdnis Ch. Mentels — par preekschneeka weetneeku; nama ihpaschneeks J. Pabehrss — par kaseeri; arteja eerehdnis K. Bruhne — par rakstwedi: inscheneera palihgs F. Juberts — par rakstweschа palihgu; koku tirgotajs G. Mühlenbergs — par beedru sinataju; grahmatwedis F. Taurinsch — par kahrtibas kommisijas preekschneeku; buhwmeistars M. Freybergs — par ekonomijas un nama pahrraugu, un grahmatu tirgotajs K. Ustinsch — par bibliotekaru. (Lib. Ztg.)

Peterburgâ, 3. martâ. Pee II. 5% premiju aisnehmuma 42. isloseju winnesti krita uf schahdeem numureem:

200,000 rbł. uf Nr. 16,690—4.
75,000 „ „ „ 9,499—46.
40,000 „ „ „ 97—4.
25,000 „ „ „ 14,908—23.

3 winnesti à 10,000 rbł. uf NNr. 28—43, 7987—32, 13981—37.

5 winnesti à 8000 rbł. uf NNr. 874—8, 17,443—30, 208—23, 17,582—48, 10,405—41.

8 winnesti à 5000 rbł. uf NNr. 16,585—34, 18,618—7, 7829—36, 2598—44, 16,076—14, 14,143—34, 5149—34, 9821—42.

20 winnesti à 1000 rbł. uf NNr. 6403—49, 7569—25, 18,345—28, 4632—37, 3501—5, 7012—43, 9911—27, 1438—41, 11,804—8, 12,921—43, 1955—46, 16,06—50, 7170—10, 11,879—39, 8093—14, 4791—20, 11,970—1, 5502—32, 1093—32, 16,730—38.

Amortisetas tika schahdas serijas:

9, 199, 255, 838, 1182, 1212, 1317, 1562, 1640, 1830, 2051, 2125, 2215, 2890, 3063, 3156, 3278, 3347, 3432, 3519, 3557, 3824, 3880, 4239, 4550, 4886, 5496, 5877, 5994, 6236, 6298, 7152, 7159, 7160, 7473, 7502, 7558, 7989, 8414, 8995, 9131, 9566, 10235, 10307, 10320, 10418, 10574, 10724, 10744, 10783, 11194, 12286, 12353, 12473, 12636, 12879, 13157, 13310, 13313, 13424, 14103, 14125, 14144, 14185, 14706, 14794, 15294, 15509, 15654, 16496, 16544, 16854, 17673, 17697, 17865, 17987, 18031, 18657, 18739, 19447, 19763, 19804.

Peterburgâ nesen notizis schahds atgadijums: Franzuseete Deskartes sehdeja pee galda, ne weenam zitam mahjâs ne-esot. Uf reis kahds sweschs zilweks bes zepures eeskrej un bes sweizinajuma apsehstahs pee galda, kundsei eepreeti. „Zeenijama kundse," winsch teiza, „esmu wisslawenakais galwas sahpju ahrsts, atlaujat, ka es Jums ar sawu mahksłu kalpoju." Kundse noprata, ka tai darischanas ar ahrprahtigu zilweku. Kaut gan istruhkahs, wina tomehr nesaudeja duhschas un sazija: „Loti labi, bet waj eepreekschu drihkstetu dabut sinat, kà Juhs ahrstejat?" — „Gluschi weenkahrschi," sweschais atbildeja un if kabatas isnehma bahrsdas nasi, „es nogreeschu galwu, istihru to un tad peestiprinaju atkal sawâ weetâ; tad sahpes pahrgahjuschas. Nahzeet preekschâ!" Pehz schee m wahrdeem tas ar bahrsdas nasi peegahja pee kundses, kura lihds nahwei isbijahs, bet wehl nesaudedama apkeribas, atbildeja: „Tuhlin buhschu gatawa, tikai atlaujat man eet otrâ istabâ pehz lakata, ko apnemt ap plezeem, lai drehbes ar asinim netaptu aptraipitas." Ahrprahtigais ar to bij meerâ. Azumirkli Deskartes kundse eesteidsahs blakus istabâ un aisslehdsa durwis. Kad uf winas palihgâ sauzeeneem winas sulainis ar polizisteem aisteidsahs, noschehlojamais ahrsts guleja uf grihdas grehlauku, ar leelu greesumu kaklâ. Redsedams, ka pee kundses wairs newar peeklust, winsch sawu ahrsteschanas wihsi bija gribejis ismehginat pee sewis. Israhdijahs, ka tas if ahrprahtiga nama bija isbehdsis un kahdâ pahrdotawâ nopirzis nasi. (Wirul.)

Odesa. Wairak gadus no weetas lihds pat rudenim uf sawwakigàs slotes kugeem sarehdahs wairak simteem semneeku familiju, kuras aiz semes truhkuma dodahs uf plaschajeem neapdsihwoteem Usuras un Amuras apgabaleem, Austruma-Sibirijâ. Pagahjuschâ un aispehrnajâ gadâ uf tureeni aisgahja wairak tuhkstoschu dwehseku if Tschernigowas, Tulas un zitahm gubernahm. Schim brihscham, kà jaw peektdeen sinots, atkal sagatawojahs uf aiseeschanu lihds 700 semneeku if Tschernigowas gubernas, un tad ari loti daudſ semneeku if Woroneschas gubernas. Schahs pehdejahs gubernas semneeki peeder pee trim pagasteem, Birutschas aprinkî, kureem ir pilnwarneeki ar wajadsigeem dokumenteem un kuri Odesas general-gubernatoram eesneeguschi lubguma rakstu, isskaidrodami, ka teem pehz brihwlaischanas tikuschas peedalitas tikai diwas ar pusi desetinas semes. Pehz wairak gadeem semneeku familijas pawairojuschahs uf 15—25 dwehselehm, bet semes

gabalinsch palizis tas pats. Kad nu pehdejôs gadôs plauja bija loti flikta waj ari par wisam neisdewiga, tad teem peetruhzis dsihwes pahrtikas. Tahlaki semneeki isskaidro, ka tee newarot pahrlabot sawu lauku, mehslu truhkuma dehl, jo truhlstot lopu. No desetinas semes dabunot tikai 5—7 kuhlus, bet graudu neiskulot ne pilna tschetwerta. Pee tam wineem nodalita loti flikta seme, tà ka winu dsihwes apstahkli esot tahdi, ka nespehjot it ne ko ka dsihwot un ka teem pehz pahri gadeem paredsama bada nahwe. Beidsot semneeki saka: mehs wisi mihlojam Deewu, turamees stingri pee swehtàs pareistizibas, godajam basnizu un winas garidsneezibu, pastahwigi palaujamees uf Muhsu Tehwa-Apsargataja gahdibu, zenschamees ispildit wisus mums usleekamos nodoklus, bet schim brihscham newaram palikt sawâ dsimtenê un tapehz meklejam jaunu mitekli tahlumâ, kur buhsim derigi lozekli Sawam Augstam Kungam un Keisaram un dahrgai tehwijai. — Is augschminetà aprinka apnehmuschahs aiseet uf Amuras apgabala pa wisam septini tuhkstoschi dwehseku.

(Nedeka).

Warschawa. No tureenes Kreewu „Maskawas awise" dabujuse schahdu sinojumu par kahdu sawadu ahrsemneeku ruhpneezibu, kas pee wakaru robeschahm eewesusehs. Ir israhdijees, ka ahrsemes fabriku darbibas widutschi, kahdi ir Sosnowize, Lodse u. t. pr., ari ir konterbandes widutschi un noguldischanas weetas preeksch konterbandes prezehm. Netikai, ka wiss leelais pulks strahdneeku, kas ir ahrsemneeki un tureenas fabrikâs strahdà, wisas sawas wajadsigàs leetas waj prezes isgahdà no ahrsemes par robeschahm bes tulles makfaschanas, netikai, ka wini kolonisteem un saweem draugeem apgahdà prezes is ahrsemes bes tulles, pee kam atnesejs un sanehmejs pelnu sawâ starpâ bala, bet ari konterbandes nebuhschana starp tirgotajeem atradusе plaschu un droschu organisaziju (eerihkojumu). Wajaga tikai apluhkot to pulku Schihdu un ahrsemes pawalstneeku, kas pastahwigi staigà no Lodses, Tomoschowas, Zgierzas u. t. pr. lihds robeschahm un atpakal un ar fabrikahm stahw kahdâs darischanâs, tad gan japahrleezinajahs, ka schahda kauschu kusteschanahs naw bes sawa noluhka. Un pateesi starp mineteem naw neweena bes konterbandes, waj winsch jahschus waj kahjahm par scho zeku eetu. Konterbandes buhschana sche isplahtita un nodibinata. Ar winas palihdsibu sew apgahdà konterbandes prezes tirgotaji un ziti, no kureem newaretu domat, ka wini tahdus lihdsekkus isleetatu, lai dabutu prezes bes tulles par robeschahm. Tureenas apgabalâ eetaisiti sewischki kantori un eestahdes, kas konterbandes prezes apgahdà un par to sawu finamu maksu nem. Schihs eestahdes ir pasihstamas sem nosaukuma „salais tulles nams."

Schi sinojuma rakstitajs eewehl preeksch konterbandes nebuhschanas isdeldeschanas schahdus lihdsekkus: 1) fabrikas tuhlit slehdsamas, tik lihds peerahdits, ka fabrikas direkzija isleetà konterbandes prezes; 2) israidami wisi apkahrt klejoschee un tikai pee fabrikahm, noguldítawahm, magasinehm u. t. pr. peerakstitee ahrsemneeki; 3) tirgoschanas teesiba atnemama tahdam tirgotajam, pee kura teek atrasta konterbande; 4) is dselszeła deenasta atlaischami wisi eerehdni, kas no dsimuma ahrsemneeki, bet preeksch ne-ilga laika palikuschi par Kreewijas pawalstneekeem un stingri usraugami dselszeła eerehdni, kas naw Kreewi un lahga nesaprot Kreewu walodu.

Is Rigas.

Sinas is Rigas teesahm. Rigas rahtes kriminal-deputazijâ starp zitahm leetahm ari tika isspreestas schahdas, kuras pehz „Rig. Ztg." sche atstahstam.

Kahdam 25 lihds 30 gadus wezam zilwekam, kas wahziski un kreewiski mahk runat, bet stuhrgalwigi leedsahs sazit, no kureenas esot un kursch sauzahs par Wilhelmu Fihlipu, tika peespreests, ka uf gadu nododams ziwil-arestantu rottâ un pehz tam aissuhtams uf Rihta-Sibiriju, dehl nomeschanas uf dsihwi.

Daudskahrtigas deedeleschanas dehl ais flinkuma peespreeda 1 mehnesi arestes Natalijai Iwanowai Larionowai, kura nabagu namâ jaw tikuse usnemta, bet no tureenas atkal aisgahjuse un 4. janwarî uf eelas deedeledama luhguse dahwanu pat no kahda polizijas eerehdna.

30. dezembrî p. g. eenahza matrosis Peteris Branders Jakscha pahrdotawâ, nopirka tur pulksteni par 21 rubli 50 kap. un ahtri aisgahja, naudas pee kases nesamaksajis. Garadawojs winam dsinahs pakal un sakehris, to noweda uf poliziju, kur winsch neleedsahs, ka gribejis pulksteni noblehdit. Winam peespreeda diwus mehneschus zeetuma strahpes.

21. septembrî p. g. tirgotajai uf tirgus, Marijai Lawrentjewai, kurai nonehma nestempeletus un neriktigus mehrus, peespreeda par tirgoschanas nosazijumu pahrkahpschanu 8 rublus naudas strahpes jeb 2 deenas arrestes.

Tos pee Katlekalna peerakstitos Juri Druwu un Jani Skadinu 24. septembrî p. g. satika ar lahdetahm slintahm meschasargs Olajas meschâ un tos peetureja, kad tee gribeja aisbehgt. Teesa wineem par to, ka paschi gribejuschi pret aisleegumu medit, katram peespreeda 15 rublus naudas strahpes jeb 3 deenas arrestes.

Naktî uf 25. dezembri p. g. bija Johana Dombrowska restorazijâ uslausta kase un is tahs isnemtas daschadas sudraba leetas, wehrtibâ no 56 rbl. 30 kap. Kà pee weetigàs ismekleschanas israhdijahs, tad saglis no sehtas jeb pagalma bij zaur atejamàs weetas logu eekluwis restorazijâ un kasi aplaupijis, zaur pagrabu, kur winsch ar kahsi no eekschpuses bija luhku atdarijis, uf eelas isnahzis. Deenu pehz tam tika no polizijas apzeetinats pasihstamais Friedrichs Rempeters kahdâ atklahtâ mahjâ, kur winsch kahdas no sagtahm leetahm rahdijis un zaur to uf sewi greesis neustizigas domas. Lai gan apzeetinatais leedsahs, sahdsibu isdarijis, bet sawâs atbildês sew preti runaja un newareja peerahdit, kur winsch pa sahdsibas laiku bijis, tad uf schahdu apstahklu pamata winu atsina par wainigu un winam peespreeda 1 gadu un diwus mehneschus zeetuma sodu.

Schwarza muischâ naktî uf 9. janwari sch. g. tika ihpaschneekam Gustawam Prozellam peederiga gows, wehrtibâ no 40 rbl. issagta is stalla, ar muhkiseri durwis atslehdsot. Pehdas weda lihds Baloschu krogam, kur israhdijahs, ka kahds meesneeks nupat to gowi pirzis un pahrdewejam dewis pirkschanas sihmi, lai pret to sanemtu pilsehtâ naudu. Ar leezineeku palihdsibu issinaja, ka gows pahrdewejs esot strahdneeks Peteris Dambe, un kad winsch newareja peerahdit, kahdâ wihsê winsch pee gows tizis un winam ne-isdewahs peerahdit, kur pa to laiku bijis, tad teesas winu atsina par wainigu, ka sahdsibu isdarijis, un winu noteesaja uf weenu gadu un 2 mehnescheem zeetuma soda.

Eebraukschanas weetas turetaja Eda Eserin bija 11. septembrî p. g. uf Daugawas tirgus pirkuse no kahda lauzineeka 2 spanus sweesta un tos preeksch tahlakas pahrdoschanas islikuse uf rateem. Spreedums bija uf 25 rubleem jeb 7 deenahm arrestes.

Tahdu paschu spreedumu peespreeda tirgotajam uf tirgus, Martinam Aschitam, kas 6. septembrî p. g. bija sweestu preeksch tahlakas pahrdoschanas uspirzis.

Lihdsigu spreedumu ari peespreeda semneekam Kristapam Osolam par to, ka winsch 3. oktobrî 1885. g. uf tirgus turejis preeksch pahrdoschanas 4 kautus siwenus, kuri pehz weterinar-ahrsta leezibas bija wezi un jaw smirdejuschi.

Tirgotajam Christianam Sternam, kas 13. nowembrî p. g. bija leetajis nestempeletu, par weeglu mahrzinas swaru, peespreeda 8 rbl. naudas strahpes jeb 2 deenas arrestes.

Deenas pawehles Rigas pilsehtas polzijai. Lai nowehrstu lipigu slimibu isplatischanos nahkamâ pawasarî, es usaizinu 1) namu ihpaschneekus un pahrwaldneekus, kà ari ihpaschneekus no daschadahm atklahtahm eestahdehm, fabrikahm, weesnizahm, trakteereem, kasernahm u. t. t., bes kaweschanahs spert sotus dehl atejamu weetu, mehslu un samasgu bedru tihrischanas un pehz tam dehl scho weetu ustureschanas pilnigâ tihribâ, kureem darbeem wisadâ sinâ 1 aprilî sch. g. wajaga buht pabeigteem. Bet tanis lokalôs, kur atejamàs weetas tà naw eerihkotas, kà likums pagehr, kurahm naw peeteekoschas wehjotawas un tadehl dsihwoklôs un pat apkaimê isplata nelabu smaku, un kur netihrumu un samasgu bedres naw kà nosazits ar wahkeem aissegtas, es usaizinu namu ihpaschneekus bes kaweschanahs spert sotus, ka schee truhkumi tuhlin tiktu nowehrsti. Ihpaschneekus no fabrikahm ar daschadeem nosaukumeem, kasernahm un it ihpaschi no eetaisehm, kur wisu deenu sapulzejahs daudz kauschu, es usaizinu energiski par to gahdat, ka minetàs weetas pastahwigi teek usturetas tihras un atejamu weetu krehslu eekschpuses, kà ari paschas bedres tik beeschi, zik ween eespehjams, ar darwu nosmehretas.

Usaizinu namu ihpaschneekus un pahrwaldneekus, uf no Rigas pilsehtas weetneeku sapulzes 3. martâ 1880. gadâ islaista un kahrtigi isludinato statutu pamata spert sotus dehl usraudsibas, ka netihrs uhdens, saslaukas, atkritumi un mehsli neteek pehz patikschanas isgahsti sehtâ, bet ka netihrs uhdens tiktu eeleets preeksch tam eerihkotâs bedrês waj zitâs preeksch uhdens nowilkschanas eetaisitâs weetâs, saslaukas, mehsli un atkritumi jasakrahj sewischkâs zeetâs kastês ar wahkeem un mehsli sewischkâs zeetâs mehslu kastês, un tadehl luhdsu tahs tàpat lihds 1. aprilam west pilnigâ kahrtibâ un uf tam luhkotees, ka schihs bedres neteek pahrpildítas, kadehl tahs tik beeschi, zik ween eespehjams istihramas. Sewischka usmaniba jagreesch uf eekschpilsehtas sehtahm, bet wiswairak wehl uf tahm, kuras peeder pee kareiwju waj strahdneeku korteleem, eebraukschanas weetahm, weesnizahm, restorazijahm, klubeem, arteleem, pahrwaldehm un teem lihdsigeem lokaleem, kur katru deenu eewehrojams pulks zilweku saeet waj pastahwigi usturàs.

Preeksch Rigas wezakà polizijmeistara:
jaunakais polizijmeistars, barons Engelhardts.

Tehjas wiltoschana. 1. gildes tirgons Stepans Petrows Klimows pasinoja, ka winsch dabujis sinat, ka Maskawas Ahrrigas 5. kwartalî, Jaroslawas eelâ Nr. 43, Uglitschas semneeka P. A. B. sihktirgotawâ teek wiltota tehja un sem wina firmas pahrdota. Pee ismekleschanas bodes turetaja kommijs, Kaschinas semneeks M. M., atsina, ka uf sawa prinzipala pagehreschanu pateesi wiltojis tehju un 5 mahrzinas pahrdewis trakteera turetajam J. K. masâ Kalnu eelâ Nr. 20. B. bode ismeklejot bes 5 mahrzinahm nowilktas, krahsotas tehjas zita neka nedrosch ne-atrada, bet K. trakteerî atrada 3 mahrzinas tehjas ar Klimowa plombu un firmu, kura tehja, pehz K. isteikuma, pirkta B. bodê. Uf scho sinu sihmejotees nodrukats „R. P. P. Awisê" schahds isskaidrojums:

Apakschâ parakstijees zaur scho padewigi luhds 1. gildes tirgoni Stefanu Petrowitschu Klimowu tuhlit isskaidrot apstahkli, ka „Rig. Pilf. Poliz. Aw." sch. g. 46 num., 327 art. peewestee eesahkuma burti P. A. B. nesihmejahs uf manis, Peteri Andrejewu Bitschkowu, tà ka tahda wahrda eesahkuma burtu nejauscha satrahpischanahs manam weikala labumam waretu kaitet.

Scho manu isskaidrojumu luhdsu nodrukat ari zitâs awisês, kuras augschejo sinu no „Rig. Pilf. Pol. Aw." isnehmuschas.

Peters Andrejewitschs Bitschkows.

Pehz „Rig. Pilf. Pol. Aw." 46. num., 327. art. nodrukatàs sinas zaur scho teek sinams darits, ka useetà tehjas wiltoschana nesihmejahs uf Jaroslawas eelâ Nr. 21 tirgojoscho Peteri Andrejewitschu Bitschkowu.

Sahdsiba. Rigas tirgotajs, Pruhschu pawalstneeks Hermanns Fröse pasinoja, ka is wina spihkera, Peitawa eelâ Nr. 4, zaur pakaltaisitu atslehgu un eekschejàs seenas uslauschanu nosagtas sekoschas prezes: ap 50 kastes drahts naglas, sihmetas „Backer Либава", 180 rublu wehrtibâ, kahdas 300 masas kastites ar kilo rengehm bes asakahm, 200 rublu wehrtibâ, un 8 kastes smehkejama tabaka „Bakun" pazinâs, 150 rublu wehrtibâ.

Sahdsiba. Suworowa eelâ Nr. 36, paschâ namâ dsihwojoscham Aleksandram Jeftanowitscham naktî no 22. uf 23. februari zaur wakeju logu nosagtas daschadas sudraba leetas par 48 rubleem.

Nelaimes atgadijums. 27. februarî, pehz pulksten 9 wakarâ Pruhschu pawalstneeks Adams Toinits, pa Selku eelu eedams, zaur pascha ne-usmanibu pakrita un pahrlausa pee tam labo leelu sem lozitawas.

Peepeschi nahwes atgadijumi. 26. februarî, ap pulksten 11 rihtâ peepeschi nomira Johana Freiberga dsehreenu pahrdotawâ, leelâ Minsterejas eelâ Nr. 2, atwalinatais kolegiju asesors Ludwigs Karlowitschs Iwanowskis, 48 gadu wezs. — 25. februarî, ap pulksten 6 wakarâ peepeschi nomira Tehrbatas eelâ Nr. 1 dsihwojoschâ Olonezas semneeze Lubowa Wassewa, 20 gadu wezs.

(R. P. P. A.)

Sihkumi.

Is muhsu weesigàs sadsihwes.

„Rigas Latweeschu beedriba."

Swehtdeenu, 8. martâ 1887. g. teatris. Israhdihs lugu „Slimà familija, jeb bahrsdsinis par dakteri." Joks 3 zehleenôs un 5 tehlejumôs, latwiski no A. Maleneescha. Sahkums pulksten 7 wakarâ.

„Rigas Latw. Labdar. Beedriba."

Swehtdeenu, 8. martâ, pulksten 3 pehz pusdeenas, R. L. beedribas skolas istabâ, gada-sapulze.

„Pahrdaugawas labdar. beedriba."

Swehtdeenu, 8. martâ, pulksten 4 pehz pusdeenas, kopiga wezàs un jaunàs preekschneezibas un komitejas sehdeschana.

„Zeribas beedriba."

Swehtdeenu, 8. martâ, pulksten 12, lahrtiga pilna sapulze.

„Weetalwas labd. beedriba."

„Swehtdeenu, 15. martâ 1887. g. gada-sapulze. Sahkums pulksten 1 pehz pusdeenas.

„Jelgawas Latw. Beedriba."

Sestdeenu, 14. martâ sch. g., pulksten 8 wakarâ. Jautajumu isskaidroschana.

Andschus un Mikus.

Mikus: Ko Tu saki par tagadejeem laikeem?

Andschus: Par teem daudz ko sazit, bet man schoreis netihkahs runat par politiku, par to runaschu warbuht zitâ reisê.

Mikus: Tu tatschu lasi tik daudz awischu, kà tad tew newar ruhpet politika?

Andschus: Ruhp ari, bet par politiku runajot newajaga tamdehl jaw aismirst, kas muhsu paschu pilsehtâ noteek.

Mikus: Sinams. Papreekschu janoslauka sawa durwju preekscha un tad tikai jaskatahs uf kaiminu durwim.

Andschus: Rau, tapehz man tihk ari tikdaudz no Rigas runat.

Mikus: To es pilnigi saprotu un tamdehl tew ari ne-apnihk pa Daugawas tirgu pastaigat. Saki, waj esi atkal jaunu eewehrojis.

Andschus: Kà tad bes eewehroschanas. Kad tà meerigi nosskatahs un pahrdoma, tad tihri jabrihnahs, ka wehl arweenu daschi zilweki ronahs, kas likumu stingribai un tirgus usraugu usmanibai par spihti arweenu wehl rauga ar blehdibu nahkt pee leelakas pelnas.

Mikus: Waj tas waretu buht?

Andschus: Ja man netizi, tad paklausees, ko „Rig. Ztg." par scho leetu saka. Wina raksta: Ehdama leetu samaitaschana un uspirkschana, kà atklahtâs teesu deenâs redsams, teek stingri pehz likuma soditi un tatschu wehl rodahs zilweki, kas sawu negodigu weikalu tapat senak kà ari tagad turpina, lai gan usmanigaki. Mahju saimneezehm, kas sawus eepirkumus uf tirgus paschas isdara, ir deesgan sinams, ka wihri un seewas apstahj katru wesumu, ne-usaizinati peesola sawu pakalpojumu, prezi slawê, tirgoschanâ eejauzahs u. t. pr., tà ka gribot negribot jadoma, ka schee lautini ar pahrdeweju sametuschees uf weenu roku un sawu pelnas dalu dabujot no pahrdotahm prezehm. Zaur schahdu rihkoschanos, kas ari peeskaitama uspirkschanai (uskuptschu buhschanai), teek uf tirgus westàs prezes sadardsinatas pirzejam par skahdi un eepirkschana zaur to zeesch. Zik weegli mahju saimneezes, sweestu tirgû eepirkdamas, war tikt peekrahptas, gan newajadsehs wehl isskaidrot, tapehz ka tahdu meistaru naw masums, kuri sweestu ar uhdeni samaitâ, kaut gan likums to stingri aisleedz, tomehr scho pelnas amatu turpina un daschu pirzeju peekrahpj, kas schahdu mahkslu nepasihst. Ar scheem wahrdeem neteek nekahdâ sinâ issazits kaut kahds pahrmetums tirgus usraugeem, bet tikai wini usmanigi darити uf scho daudzskahrt mineto nebuhschanu. Tomehr pee schihs paschas reisas japeemin kahda zita nebuhschana, kas, kà leekahs, bes kahdas pahrraudsibas pastahw pilnôs seedôs publikai par skahdi, proti samaitatà peena pahrdoschana no semneeku rateem uf eelahm. Kursch gan nebuhs pamanijis peena traukôs tumschbruhnu padibeni waj ari krehjumâ glotainu masijumu (schleimige Masse) un pee tam sewi jautajis, kapehz schinî sinâ neteek pahrraudsita un pahrbaudita schi preeksch bagata un nabaga wajadsigà ehdama leeta un kapehz wainigee neteek saukti pee atbildibas? Zerams, ka peetiks uf scho nebuhschanu norahdot, un ta tiks isnihzinata.

Mikus: To es ari droschi zeru.

Andschus: No tawas mutes Deewa ausî.

Tirgus sinas.

Rigâ, 4. martâ 1887.

Laiks turahs pee sala, kas brihscheem sneedsahs pahri 10 grahdeem aulstuma.

Lini, zenas pa wezam.

Kanepaji, bes eewehrojameem lihgumeem.

Kanepeju sehklas, schahwetas, dabujamas par 103 un ari par 102 kap. pudâ. Pa dselszelu uf Rigu pehdejâ mehnesi atsuhtija kahdus 16,650 pudu.

Linsehklu kronis par 10 rublu muzâ ne-atrod pirzejus. Peeweda lihds schim 66,763 maisu, no teem nopakaja 63,415 muzu un 4286 maisu.

Linsehklu brahkis, par 153—154 kap. pudâ (87½% sehkl.) atrod gan pirzejus, bet tikai neezigâs partijâs.

Kweeschi pahrtikai par 118—130 kap. pudâ.

Rudseem naw pirzeju. Februara mehnesi peenahza pa dselszelu kahdi 535,150 pudu.

Ausas, pahrtikai, schahwetas 61—63 kap. pudâ un par baltahm 65—70 kap. pudâ. Februara mehnesi pa dselszelu peeweda kahdus 762,400 pudu.

Meeschi, 6-kantigi Widsemes (100 mahrz. sm.) ap 80 kap. pudâ. Februara mehnesi pa dselszelu peeweda kahdus 150,100 pudu.

Deewa-kalposchana Rigas basnizàs.

Swehtdeen, 8. martâ 1887.

Jehkaba basnizâ:	Spred. pilsk.	½	10	w.-mahz. Holst.
	„	„	12	igaun. mahz. Zinck.
Petera basnizâ:	„	„	10	w.-mahz. Dr. Lütkens.
	„	„	6	mahz. Hellmann.
Domes basnizâ:	„	„	10	w.-mahz. Gaethgens.
	„	„	2	mahz. Tilling.
Jahņu basnizâ:	„	„	9	w.-mahz. Bernewitz.
	„	„	2	mahz. C. Walter.
	„	„	6	bērn.-dzīv. w.-mahz. Bernewitz.
Gertrudes basnizâ:	„	„	½10	latw. mahz. A. Walter.
	„	„	2	wahz. mahz. Hilde.
Jesus basnizâ:	„	„	10	wahz. mahz. Müthel.
	„	„	2	latw. mahz. Bergmann.
Mahrtiņu basnizâ:	„	„	½10	latw. mahz. Kaehlbrandt.
	„	„	2	wahz. mahz. Kaehlbrandt.
Teihsween. basnizâ:	„	„	10	latw. mahz. Fromm.
	„	„	2	wahz. mahz. Fromm.
Reformatu basnizâ	„	„	10	mahz. Iten.

Naudas-papihru zena.

Rigâ, 4. martâ 1887.

Papihri.	maks.	prasija.
Pasimperials	9 13	9 18
5% bankbiketu 1. islaidums	99¾	100¼
5% „ 5. „	99⅞	99⅞
5% instr. 5. aisnehmums	104	104½
Austruma isnehmums no 1879. gada	100	100¼
1. 5% Kreewu prehm. aisnehmums	247	247¾
2. „ „ „ „	231½	232½
Rih.-Bolog. dselszela obl. 2. aisnehmums	136	—
5% konsol. 1871. gada aisnehmums	162½	—
Odes. pilsk. hipoteku bankas 5½% obligazijas		—
Rih.-Bolog. dselszela akzijas	99¼	99¾
Maskawas-Brest. dselszs. akz.	—	—
Dinaburgas-Witebskas dselszs. akz.	195	—
Rigas kom. bankas akz.	—	269
Rigas Dinaburgas dselszela akzijas	171½	—

Berlines birscha.

5. (17.) martâ 1887.

		Deenu eepreeksch
Kreewu kredit-bil. par 100 rubl. lassa	181.35*)	182 25
„ „ „ „ 100 rbl. uf mar.	181.25	182 25
„ „ „ „ 100 rbl. uf apr.	181.75	182.50

*) 1 walsts-marka = 55,14 kap.

Tendenze preesch Kreewu naudas papireem: pawahja.

Jaunakahs sinas.

Riga. „Brahlu Kamarinu“ bankas preekschneeks, konsuls P. J. Kamarins, kà „Ztg. f. St. u. L.“ sino, dabujis komerzijurahta tihtuli.

Rigas eedsihwotaju statistika. Pehz statistiskas komisijas sinojuma sch. g. janw. m. Rigâ peedsima 388 behrni (198 puiseni un 190 meitenes) un nomira 421 persona (214 wihreeschu un 207 seeweeschu kahrtas). Salaulaja 109 pahrus. 1886. g. janw. m. peedsima 471, nomira 320 personas un salaulaja 92 pahrus.

Lutera basnizа Tornakalnà. „Rig. Ztg.“ dabujuse schahdu rakstu peesuhtitu: Apakschà parakstijuschs kommisija tiklab zaur laikraksteem, kà ari no ziteem dabujuse sinat, ka no daschu Tornakalneeschu puses neteekot par ihsti labu atsihta weeta, kas israudsita preeksch tur buhwejamàs ewangeliskas-luteriskas basnizas. Zensdawahs to preeksch basnizas buhwes tik swarigu weetas jautajumu isspreest, zik eespehdama, wiseem pa prahtam, kommisija grib scho jautajumu no jauna pahrbaudit, tik lihds kahdi taisni uz scho leetu sihmedamees preekschlikumi tiktu sinami. Tapehz wisi tee, kas doma sinat kahdu derigaku weetu preeksch buhwejamàs basnizas, teek zaur scho usaizinati, lai sawus preekschlikumus ar rakstu wehlakais lihds 15. martam sch. g. eesuhtitu apakschà parakstijuscham preekschneekam, pee tam sawu dsihwokla adresi usdodami.

Rigâ, 4. martâ 1887. g.

Kommisija preeksch buhwejamàs ewangeliskas-luteriskas basnizas Tornakalnâ.

Preekschneeks:

Wezakais birgermeistars Eduard Hollander.

Rakstu wedejs: Aleksj. Deubner.

Preeksch Kreewu teatra wadischanas nahkoschà sesonâ, kà „Rischsk. Westn.“ sino, esot peenemts Maskawas Keisarisko teatra akteers M. Babikows, kas ari jaw notezejuschà gadà sche lihdsspehleja. Schinis deenâs Babikow kgs aisbrauzis uz Maskawu, peenemt teatra trupu. — Winsch gribot ari Jelgawâ isrihkot teatra israhdes.

Dinaburgas-Witebskas dselszeku walde, kà „Swets“ sino, wiseem saweem eerehdneem noleeguse prezetees, no prastà sarga lihds stanzijas preekschneekam. Netizamais spreedums esot isspreests p. g. 16. dezembrî.

Kuldiga. Tureenes krahschanas lahdes jeb sparkases generalsapulze 21. februarî atwehleja 200 rubkus masu behrnu skolai, abahm Latweeschu nabagu skolahm katrai 100 rubkus un Schihdu nabagu skolai 50 rubk. Bez tam wehl sapulze nospreeda 1000 rbk. nomaksat no aisdewuma, ko pilsehta aisdewuse meiteeschu skolai un tad wehl dot 500 rbk. pilsehtai preeksch meiteeschu skolas.

Iz Stukmaneem. No tureenas „L. A.“ dabujuschas schahdu sinojumu: Lai gan schè muischà atrodahs slimniza un mahzita kopeja, kà ari ahrsts, kur slimneeki war katrà laikà atrast palihdsibu, tad tomehr netruhkst ari noschehlojamu kautinu, kuri nemekle wis slimnizà palihdsibu, bet eet pee puhschlotajahm. Jt ihpaschi diwas wezas mahminas spehlè sche jo leelu lomu, mulka kaudis krahpdamas. Pirmà un isweizigakà ir kahda dselszeka waktneeka K. seewa, kà kaudis runà, kahda ahrsta agrakaja kehkscha un otrà ir D. mahju peedsihwotaja S. — Sche plosahs kahda aitu slimiba, zaur kuru tahs jo daudz kriht. Aitas usturahs tapat brangas meesâ un ehd tapat kà weselas. Kà man, scho rindinu rakstitajam, kahds apgalwoja, tad sasirguschai aitai neesot ne glahses asinu.

Wehrgale (Leepajas tuwumâ). No tureenas „Lib. Ztg.“ dabujuse schahdu sinojumu: Kahdâs Wehrgalu mahjâs, kà dsirdam, esot parahdijees burwis, kas atsauzot garus-klauwetajus. Bet schis garu saukschanas amats winam tika aisleegts no Grobinas pilsteesas. Jsmeklejot atrada, ka trokšnis, kas pasludinaja garu tuwoschanos, tika isdarits ar kafejas dsirnawahm. Pee schihs paschas reisas ari japeemin, ka burwis sazija, gari winam esot pasludinajuschi, ka iszelschotees leels karsch, kurà Kreewija buhschot ka uswaretaja.

Rendas pagastskrihweris Ernsts Felschs par zilwekmihlu kreetnu istureschanos, uz ministru komitejas preekschlikumu, 19. dezembrî 1886 Wisaugstaki apdahwinats ar sudraba medalu ar usrakstu „за спасеніе погибавшихъ.“ Medals pee kruhtim nesajams Wladimira lentâ.

Kreewija. Kahds pulzinsch Kreewu, kà „Now. Wr.“ raksta, winu peektdeenu aissuhtijuschi generalim Bulanschè'am Parisè dahrgu kasaku sobenu ar wezu Ungaru asmeni. Uz asmena eegraweti Franzuschu un Slawonu wahrdi, kas Latweeschu walodà tulkoti, tà skanetu: „Kas tur? Franzija un Bulanschès“ ir weenà pusè, un otrà pusè: „Tikai duhschigi! Duhschigajam palihds Deews!“

Rasene. Bagatà basnizas sahdschà Aleschino, kà Maskawas Wahzu awises sino, schinis deenâs tika tureenas basnizai uslausts logs un iz tahs issagtas basnizas trauki, krusti un swehtbildes par kahdeem 900 rubkeem wehrtibà un tad wehl 30 rubku naudà. Kas sahdsibu isdara wehl reebigaku, ir las apstahklis, ka sagki ari lihds panehmuschi relikwijas, preeksch kurahm wini gan nekahdus pirzejus ne-atradihs, kamehr Aleschinas eedsihwotaji schihs relikwijas kà swehtà Nikolaja un Sergeja peeminas tureja leelà godà.

Telegrafa sinas.

Peterburgà, 5. martà. Kà „Now. Wr.“ sino, tad jaunàs teesas Baltijà eewedischot no 1. julija sch. g.

„Pet. Wed.“ sino, ka Baltijas paidagogu un amatu wihru luhgums, preeksch Reweles, Tehrbatas un Rigas klasisko gimnasiju reorganisazijas dot 10 gadu laika, ne-esot tizis eewehrots. Preekschlikums par scho skolu reorganisaziju tiksot schahm deenahm ministru komitejâ zelts preekschà.

Berlinê, 4 martà. Austreeschu kronapringis Rudolfs schodeen atbrauza schurp un tika dselszeka wokzalî sanemts no Wahzu krona printscha un ta laulatà draudzenes, kà ari no printscha Wilhelma.

Londonà, 4. martà. „Reut. Bureau“ sino no Kalkutas: Eewehrojot labas statikfmes trauzejumus Afganistanâ, Indijas waldiba usstahdihs pee robeschahm apluhkoschanas kara spehku.

Sofijà, 4. martà. No Risa Beja un zitu walstju aisstahweem isdariti ismeklejumi peerahdijuschi, ka ispaustas walodas par waras darbeem, kas pee Bulgarijas walsts zeetumneekeem pastrahdati, pa daļai bijuschas pateesas.

Ihpaschneeks un atbildoschais redaktors: Ernst Plates.
Otrais redaktors: Dr. phil. Arnold Plates.

Sludinajumi.

Reprezejees stahrasts,
kas deusku wahzisti prot runat, teek **tuhlit meklets.** Klahtakas sinas Suworow eelà Nr. 41, sehtà, 2 trepes augschà.

Mahzekli no semehm,
kuri gribetu par muischu amatneekeem ismahzities, **war peeteiktees** pee wahgu taisitaja
Oswald Sawitzky,
1 Rigà, leelà Smilschu eelà Nr. 22.

Muhsu
wihnu
noguldítawas
un
pahrdoschana
par zeeli noteikktahm zenahm,
atronàs:

Jelgawà	pee	F. A. Klein kga.
Leepajà	„	H. Kurschewitz kga.
Terbatà	„	A. W. Masing kga.
Rewelè	„	W. Demin kga.
Pernawà	„	Wold. Dulz kga.
Felinê	„	A. Rosenberg kga (firma J. J. Töpffer u. beedr.).
Walkà	„	N. Kawalewsky kga.
Wentspilè	„	F. Baumgarten kga.
Jehsis	„	Peter Behr kga.
Salazê	„	Arnold Ore kga.

NB. Weetàs, kur muhsu wihni wehl naw tirgoschanà, war sem peenemameem nosazitumeem tikt atwehrtas noguldítawas. 1

Louis Lundmann & Co.,
Rigà.

Wisadus wahgus
preeksch praktiskas leetoschanas, kà ari **kareetes, seglus, firgu rihkus, stalla- un branzamos eemauktus, dekus, groschus** u. t. pr. eewehlu kà pascha fabrikas darbu par lehtakahm zenahm.

Jt ihpaschi eewehlu tahs manà darbnizà sagatawotàs **maschinu firgu-sakas,** kas ihpaschi Anglijà israhdijuschahs par derigahm.

Apstellescha nas kà ari **sataisischanas** teek wislehtaki un wisruhpigaki isdaritas.

Ar zeenischanu
Oswalds Sawitzky,
2 wahgu taisitajs un sedlineeku meistars.

Buhwes laikam sahkotees atkal peedahwajam **ugunsdroschas, diwkahrt darwotas**
asfaltjumtapapes
3 daschadàs beesàs sortès par muhsu **fabrikas zenahm,** tapat:
akmeņu ogļu darwu,
asfalt- mastiks-jumta-laku,
koka darwu, piki, sweki, firnisu,
galamas eljas krahsas, drahtes naglas
un tà tahlak.
Karl Nevermann un beedr.,
Jaunwahrtôs, sem **walna.** 1

Manà grahmatu- un bilschu-drukatawà, burtu-leetuwê un Latweeschu grahmatu pahrdotawà, Rigà, pee Petera basnizas, ir dabujama schahda grahmata:
Pilniga rehkinaschanas mahksla
sadsihwei.
Tahdeem, kas mahza un mahzahs rehkinat
sarakstijis **Laubes Judrikis.**
Maksà eseeta stiprès wahkès ar kaliko muguru 85 kap.
Atkalpahrdeweji dabuhn 25 prozentes pelnas dalas.
Grahmata ihpaschi eewehlama skolotajeem un tahdeem, kam gribahs eemahzities kreetni rehkinat, tapehz ka rehkinaschanas likumi skaidri izlikti weegli saprotamà, tekoschà walodà.
Ernst Plates.

Pinu semes jeb **Fiskaras fabrikas** un muhsu paschu **Rigas pilsehtà sataisiti ween- un diwjuhgu arkli,** ar **kalama kauseta tehranda lemescheem,** preeksch **weeglas** un **gruhtas semes darbeem derigi,** teek **leelà krahjumà tureti, leelumà** un **masumà** par **mehrenu zenu jeb maksu pahrdoti**
taî weenteesigâ wisu wezakâ un gruntigâ
J. Englischu **Redlich magasinê.**

Tschetrlemeschu lobischanas u. sehjas arkli.

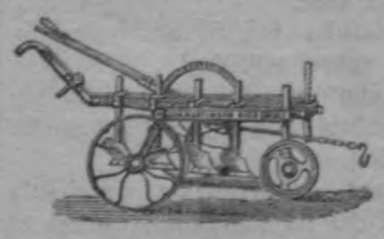

Weenkahrschigs leetaschanà un konstrukzijà. Stipris sawà pagatawojumà un itin lehts zenà.

Schis arklis loti palihds pee nosahlejuschas papuwes jeb ahbolinu lauku nolobischanas, kà ari sehklas apsegschanas.

Tapat peedahwajam pawasaras darbeem:
Ween- un diwjuhgu sweedru arklus, masos un leelos ehrgla arklus, ezeschas, skritulu rullus, semes drupinatajus u. t. pr. peedahwà par lehtahm zenahm
Brahli Martinsoni, Rigâ,
Terbatas eelà Nr. 8. 4

Maschinu fabrika, katlu kaltawa un dselss-leetawa
no
Richarda Pohle, Rigâ,
l. Weischu dambî Nr. 17.
isgatawo **garainu maschinas un garainu katlus,** wisadà leelumà, **garainu pumpjus, brandwihna dedsinatawu-, bruhschu-, sahgu dsirnawu-** un **kanlu sudmalu-eetaises; sahgu asinaschanas-, schkindehweku- un tabakas greeschanas maschinas, tahlak kapa krustus, sehtas un lehdes, krahsnes, kuknas, plihtes,** wisadus **salaistu-isletamos traukus,** tà kà ari **Frantschu dsirnawu akmenus, Sakschu smilschu un gruhbu akmenus.** 5

Rigas twaika-pehrwetawa, drukatawa un kemiska masgatawa
no
A. Danziger.
Fabrika: Rewales (sen. Meera) eelà Nr. 5.

Zeen. publikai sinoju, ka zaur **fabrikas paleelinaschanu** un **labaku eerihkoschanu** man ir eespehjams wisus darbus **ahtraki** un **lehtaki** pagatawot kà lihds schim:

Wisas **paschu austas** jeb ari **bodes drahnas** teek **wissjaunakàs krahsàs ihsti pehrwetas,** ka masgajot nenopluhk appreteeretas.

Wilna, sawehrpta un nesawehrpta, teek par **wislehtakahm zenahm pehrweta,** bez ka ta saweltos jeb sapinkatos; ja wehlahs, teek ari **schateeretas** no ihsti gaischahm lihds tumschahm.

Nahtnas dsijas un **kokwilnas deedsini** jeb **schkehri** teek **wisadàs krahsàs** pehz wehleschanahs **pehrwetas.**

Kleitas, galdauti, apleekamee lakati, apakschswahrki teek **apdrukati,** tiklab ar **elas-,** kà ar **uhdens-krahsu.**

Preeksch **preseschanas, degadeereschanas, welschanas** un **uskahrschanas** teek **drahnas peenemtas** un uz **lehtako** un **ahtrako isgatawotas.**

Rigà man ir 4 peenemschanas-weetas (bodes):
Eekschrigà: Skahrnu-eelà Nr. 2.
Peterburgas Ahrrigà: leelà Aleksander-eelà Nr. 13.
„ „ Rewales (sen. Meera) eelà Nr. 5, netaht no leelà pumpja.
„ „ Tehrpatas (senak Kalku) eelà Nr. 13.
Tukumà: leelà Pils eelà, Hirschfeld namà.
Jehsis: Leelà eelà, Moor namà, pee **Sollmann** kdses.
Laudonà: pee **A. P. Klawing** kga. 2

Sem labeem nolihgumeem
teek pahrdota no brihwas rokas Illukstes apzinki, kahdas 20 wersstes no Dinaburgas, pee leelaka leelzeka atrodoschà
muischina,
20,558 def. leela, ar wisahm faimnezibas eetaisehm, labahm ehkahm, leelu auglu dahrsu u. t. t. Tuwakas sinas pasneedz Illukstes notariusa publik. kantori un Woldemar von Riemann kungs Sallongà. 2

100
wisites kahrtes
no 1 rbl. sahkot
peedahwà
Ernst Plates
grahmatu un bilschu drukatawà un burtu leetuwê Rigà, pee Petera basnizas.

Tulkojumus no Kreewu un Wahzu walodahm Latweeschu walodà un otradi isdara kreetni par lehtu maksu. Kur? laipni pasino grahmatu tirgotajs J. Kasimirs, Kalku un Walnu eelu stuhri Nr. 39.

Ihsà laikà notiks
loterijas
islosescha **par labu Wina Keisariskas Augstibas Oldenburgas printscha behrnu patwerssmei.** Galwenais winnests 5000 rubku, 1 winnests 1000 rubku, 2 winnesti à 500 rubku, pawisam 281 winnests. **Loses pahrdod D. P. Leontjews,** Kalku eelà Nr. 22, mainamà bodê.

Pakruhschu truhkumu-
un **bruku-jostas,** dubultas un weenkahrschas, tà ihsti isrihkotas ar stiprahm federehm, lai pakruhti un muguru labi satur, tà lai gan 15—20 gadus wahrosis **pakruhschu-truhkums** ihsà laikà atstahj, teek lehti aprehlinatas. Wihreeschem no 2 rbl. lihds 2 rbl. 50 kap., seeweeschem no 1 rbl. 50 kap. lihds 1 rbl. 80 kap. Jostas teek ari zaur pasti peesuhtitas. — **Jauni sobi no Amerikas** (Email) tà taisiti, ka neween isslatahs kà zilweku sobi, bet ari pee ehschams bruhdejami, teek bez nekahdas wezu sobu sakuu israustschanas, par glihtu maksu, 2 lihds 5 rubli gadalà eelikti **Eeksch-Rigà, leelà Kalēju eelà Nr. 5,** weenu trepi augschà.
Kirurgis J. Meiseck.

Leetotas uz galwoschanu labi sataisitas **kurpneku-, skroderu-** un **dahmu schuimaschinas** par lati lehtahm zenahm **pahrdodamas** uz **krasmustirga Nr. 53,** pee
4 **M. Behrsina.**

Pianino
un
taselklaweeres
isihrè
Wandebergs,
leelà Pils-eelà Nr. 13.

Labà weetà esoscha **dsehreenu pahrdotawa** ir slimibas dehl **pahrdodama.** Japeeprasa leelà Aleksandra-eelà Nr. 78.

Zeturtdeen, 26. februarî ir **noklihdis** jauns, 6 mehneschi wezs
suns,
wahrdà „Milord“, melna spalwa ar baltahm kruhtim un kepahm. Pret **3 rubli pateizibas algas** nododams Peterb. Ahrrigà, Artilerijas eelà Nr. 6.

Weza sudraba nauda,
1-rublu un pusrublu gabali, teek par **augstakahm zenahm pirkti.** Klahtakas sinas Ernst Plates drukatawà, pee Petera basnizas.

Дозволено цензурою. — Г. Рига, 6. марта 1887. г.
Drukats un dabujams pee bilschu- un grahmatu-drukataja un burtu-lehjeja Ernst Plates, Rigà, pee Petera basnizas.
Дозволено полиціею.